

Spinnen. Hoe zit het nu precies?

Bestrijden, weren, afweren, verdrijven en uitdrijven van spinnen is verboden met gebruikmaking van zogenaamde biologische bestrijdingsmiddelen en uiteraard verboden met gebruikmaking van biociden en gewasbeschermingsmiddelen in strijd met het Gebruikvoorschrift.

WAT ZEGT DE WET

Er bestaat geen specifieke regelgeving ter bescherming van spinnen als zodanig. Spinnen zijn bijvoorbeeld niet aangewezen als beschermde inheemse diersoort ingevolge de Flora- en faunawet. De Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Bmw) vormt het enige juridisch kader voor de beoordeling van handelingen in het kader van spinnenbestrijding. Onder bestrijdingsmiddelen worden verstaan gewasbeschermingsmiddelen of biociden (art. 1 eerste lid onder f. Bmw). De Bmw definieert een 'biocide' als volgt: 'werkzame stof of preparaat, welke in de vorm waarin die stof of dat preparaat aan de gebruiker wordt geleverd, een of meer werkzame stoffen bevat, en bestemd is om een schadelijk organisme te vernietigen, af te weren, onschadelijk te maken, de effecten daarvan te voorkomen of dat organisme op andere wijze langs chemische of biologische weg te bestrijden, niet zijnde een gewasbeschermingsmiddel, en welke is opgenomen in de lijst, bedoeld in het vijfde lid.'

OPSOMMING

Bijlage V van de Biociden-richtlijn nr. 98/8/EG bevat een limitatieve lijst van 23 soorten producten met voor elke soort een indicatieve reeks beschrijvingen. Onder hoofdgroep 3 'Plaaigbestrijding' wordt vermeld: 'productsoort 18: insecticiden, acariciden en producten voor de bestrijding van andere geleedpotigen'. Voorgaande richtlijn wordt geïmplementeerd door de Regeling Vaststelling soorten biociden van 18 december 2002, gebaseerd op art. 1 5e lid Bmw. Deze regeling bevat een overeenkomstige lijst van vastgestelde soorten biociden. Artikel 1 3e lid van de regeling stelt vast: 'middelen voor plaaigbestrijding, waartoe behoren (derde lid onder e) insecticiden, acariciden en producten voor de bestrijding van andere geleedpotigen, zoals producten voor de bestrijding van insecten, spinachtigen en schaaldieren.' Spinnen behoren tot de spinachtigen. Spinnen kunnen dus in principe het doelorganisme van een bestrijdingsmiddel zijn.

UITZONDERING

De 'Regeling uitzondering bestrijdingsmiddelen' (Rub) zondert een aantal groepen middelen uit van de Bmw. Voorbeelden zijn spiritus of zeep ter bestrijding van insecten

ten op planten, koolzuurgas ter verbetering van de groei van planten en bestrijdingsmiddelen op basis van citronella-olie voor het afweren van insecten en ter voorkoming van overlast voor de mens. Er is 1 middel dat lijkt te mogen worden gebruikt voor de afwering van spinnen: 'middelen uitsluitend samengesteld uit kokos- en zonnebloemolie, lecithine, en water bestemd voor particulier gebruik ten behoeve van het afweren van geleedpotigen ter voorkoming van overlast voor de mens' (art 1, lid 1 onder II. j. Rub). Let wel, dit middel is bestemd voor het afweren, niet voor de bestrijding, van geleedpotigen. In Nederland zijn op dit moment geen bestrijdingsmiddelen toegelaten voor de bestrijding en het afweren van spinnen.

SPINTMIJT

De enige toegelaten middelen die enigszins in de buurt komen van spinnenbestrijding, zijn acariciden als gewasbeschermende middelen tegen spintmijt. Mijten en teken (*Acarina*) vallen echter onder een andere orde van de klasse spinachtigen (*Arachnida*) dan de spinnen (*Araneae*). Gewasbeschermingsmiddelen tegen *Acarina* mogen dus niet gebruikt worden als biocide tegen *Araneae*.

TOELATING

Bij het College voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen (CTB) is nog nooit een toelating van een middel aangevraagd ter bestrijding of wering van spinnen. Mogelijke redenen dat een dergelijke aanvraag nooit is gedaan:

- spinnen zijn buitengewoon moeilijk te bestrijden;
- spinnen zijn nuttige beesten, de behoefte om spinnen te bestrijden is niet groot (genoeg);
- bestrijding van spinnen levert overlast van insecten op;
- het bestrijden van insecten heeft tot gevolg dat de spinnen wegblijven, dus insectenbestrijding volstaat.

CONCLUSIE

Gezien het bovenstaande wordt, wanneer een toegelaten gewasbeschermingsmiddel of biocide wordt toegepast ter bestrijding van spinnen, gehandeld in strijd met de voorschriften gesteld bij de toelating of registratie van het bestrijdingsmiddel. Dit is een overtreding van art. 10 1e lid, mede gelet op art. 5 2e lid Bmw. Het gebruik (alsmede afleveren, voorhanden hebben etc.) van niet-toegelaten bestrijdingsmiddelen is verboden op grond van art. 2 1e lid Bmw. Overtreding van genoemde bepalingen is strafbaar gesteld in art. 1a onder 1 'Wet op de Economische Delicten'. Relevant is verder art. 11a eerste lid, dat het aanbevelen of aanprijzen van een niet ingevolge de Bmw toegelaten of geregistreerd bestrijdingsmiddel of van enig gebruik van een bestrijdingsmiddel in strijd met het bij of krachtens de Bmw bepaalde verbiedt.

Willem G.A. Ruiter
Adjunct-inspecteur bij VROM-Inspectie Noord-West
Projectleider Bestrijdingsmiddelenwet